

**”Jag ska se till att du
hamnar hos Kronofogden,
då kan du aldrig lämna mig.”**

En studie om kvinnojourers bild av hur stöd i form av ekonomiskt
bistånd till våldsutsatta kvinnor fungerar.

www.alvakvinnojour.se

**GENOMFÖRS MED BIDRAG FRÅN
JÄMSTÄLLDHETSMYNDIGHETEN**

Innehållsförteckning

.....

Inledning.....	3
Våld i nära relation och ekonomi	5
Vad säger lagen?.....	6
Metod	6
Resultat.....	7
Diskussion.....	17
Slutord	18
Referenser	19

Inledning

.....

Enligt FN innebär våld mot kvinnor "varje könsrelaterad våldshandling som resulterar i, eller troligen kommer att leda till, fysisk, sexuell eller psykisk skada eller lidande för kvinnor, samt hot om sådana handlingar, tvång eller godtyckligt frihetsberövande, vare sig det sker i det offentliga eller privata livet." (NCK, 2019). Att förövaren ofta, i samband med psykiskt och fysiskt våld, utsätter kvinnan för materiellt och ekonomiskt våld är välkänt och att lämna förövaren innebär därför väldigt ofta även att lämna sin ekonomiska trygghet. Enligt Socialtjänstlagen (5 kap. 11 § SoL) ska Socialnämnden särskilt beakta att kvinnor som utsatts för våld eller övergrepp i nära relation kan behöva hjälp och stöd för att förändra sin situation. Ekonomiskt bistånd, både grundläggande och ibland till en högre nivå, är ett sätt att stödja kvinnor utsatta för våld i nära relation att bryta sig loss från och lämna förövaren samt skapa förutsättningar till ett självständigt liv i trygghet.

Lagen samt Socialstyrelsens föreskrifter och handböcker uttrycker tydligt Socialtjänstens ansvar i frågor som berör våldsutsatta kvinnor i nära relation. Dock är det sällan som dessa regler efterlevs, varken när det gäller ekonomiskt bistånd eller andra insatser. I SOU 2015:55, 207 beskrivs problemet enligt följande:

[Det är] inte i första hand lagstiftningen som brister. Det är inte avsaknad av lagar, föreskrifter m.m. som gör att det finns brister i myndigheternas arbete. Vi har i dag, i stort sett, tillräckligt bra lagar, föreskrifter m.m. för att kunna synliggöra, förebygga och vidta åtgärder mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck. Det är snarare tillämpningen av lagar, prioriteringar och resurser, okunskap, oförmåga eller bristande ledning som leder till brister i myndigheters arbete.

ALVA kvinnojour har med stöd av projektbidrag från Jämställdhetsmyndigheten genomfört en enkätundersökning som har skickats ut till Sveriges kvinnojourer. Kvinnojourerna har fått beskriva sina upplevelser om hur stöd i form av ekonomiskt bistånd till våldsutsatta kvinnor fungerar. Resultatet redovisas i denna rapport. En broschyr, med information om ekonomiskt bistånd för den som är utsatt för hot och våld i nära relation, har under projektiden även tagits fram. Broschyren riktar sig främst till kvinnor utsatta för våld men även till andra aktörer och myndigheter som möter våldsutsatta kvinnor. Broschyren har översatts till 15 språk och finns tillgänglig att skriva ut på ALVA kvinnojours hemsida.

Vår förhoppning är att vi genom vårt projekt kan stärka och medvetengöra våldsutsatta kvinnor genom att de kan bli mer delaktiga i planeringen av sina fortsatta liv, både på kort och lång sikt. Vi hoppas också att de genom vårt projekt ges möjlighet att bevaka och använda sina rättigheter och möjligheter i syftet att skapa förutsättningar för ett självständigt liv i trygghet för sig och sina barn. Vi vill tacka Jämställdhetsmyndigheten och kvinnojourerna, vars medverkan har möjliggjort detta projekt.

Projektet har genomförts av **Helena Dababish**, projekthandläggare, och **Silvia Eriksson**, verksamhetschef.

2019-03-31

Sofia Anker

Ordförande ALVA kvinnojour

Våld i nära relation och ekonomi

Våld i nära relation kan vara fysiskt, psykiskt, sexuellt, materiellt och/eller ekonomiskt (Unizon, 2019). Kvinnor som utsätts för våld i nära relation är ofta särskilt ekonomiskt sårbara. Internationella studier visar att ekonomisk trygghet gör det lättare för kvinnor att bryta sig loss från relationer med våldsamma män. Omvänt gör ekonomiskt beroende att det blir svårt att lämna en våldsam man (Ulmestig & Eriksson, 2018).

Ulmestig och Eriksson (2018) menar att när en kvinna bryter upp från en våldsam partner på grund av dennes våld eller hot om våld resulterar det ofta i att hon hamnar i en ekonomiskt utsatt situation, både på kort men även på lång sikt. Socialtjänstens krav på kvinnans självförsörjning kommer alltid att vara mer eller mindre närvarande oavsett om hon blivit utsatt för våld i nära relation eller ej. Kvinnor utsatta för våld i nära relation kan mötas med misstänksamhet från ekonomiska handläggare som ifrågasätter om uppbrottet är allvarligt menat eller inte. På så vis möter kvinnan också moraliska krav där hon måste övertyga handläggaren att hon är ärlig i sina intentioner att lämna förövaren (Ibid.). Ulmestig (2018) menar att försörjningsstöd kan bidra till trygghet för kvinnan men kan paradoxalt nog även få henne att känna sig än mer förtryckt.

På grund av att Socialtjänstlagen är en ramlag, kan det vara stora skillnader i hur kommunerna utformar bistånd till våldsutsatta kvinnor samt vilka motprestationer som förväntas. Det kan även vara stora skillnader i handläggarnas bemötande och tillvägagångssätt gentemot de hjälpsökande kvinnorna (Ekstrand, Sommén & Ulmestig, 2018).

Det är av stor vikt att handläggaren på Socialtjänsten känner till att en fungerande och trygg ekonomi är avgörande för att våldsutsatta kvinnor ska kunna bli självständiga och därmed kunna leva ett liv fritt från våld eller hot om våld.

Vad säger lagen?

Lagarna och reglerna har de senaste åren förtydligats och skärpts kring våldsutsatta och den hjälp och skydd som de ska erbjudas. Socialtjänstlagen har exempelvis förtydligat kommunernas ansvar i förhållande till den våldsutsatta. 5 kap. 11 § andra stycket SoL framhäver att "Socialnämnden ska särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation".

Ekonomiskt bistånd eller försörjningsstöd regleras i 4 kap. 1 § SoL där den enskilde ska garanteras en skälig levnadsnivå och biståndet ska utformas så att det stärker den enskilda personens möjligheter att leva ett självständigt liv. Försörjningsstödet utgår från både en riksnorm, en nivå som gäller i hela landet, och skäliga kostnader utanför riksnormen (Socialstyrelsen, 2019).

Lagen säger att om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl kan Socialtjänsten beräkna dessa kostnader till en högre nivå (4 kap. 3 § Socialtjänstlagen). Socialtjänsten kan beräkna ekonomiskt bistånd till en högre nivå om en kvinna är utsatt för våld eller andra övergrepp av en närstående och hon av den anledningen har tillfälligt höga kostnader för exempelvis livsmedel, kläder och skor eller telefon. Socialtjänsten kan i dessa lägen även hjälpa kvinnan med exempelvis akuta behov, högre boendekostnader, inköp av välbehövlig hemutrustning eller genom att underlätta etablering på annan ort (SOSFS 2013:1, SOSFS: 2014:4).

Metod

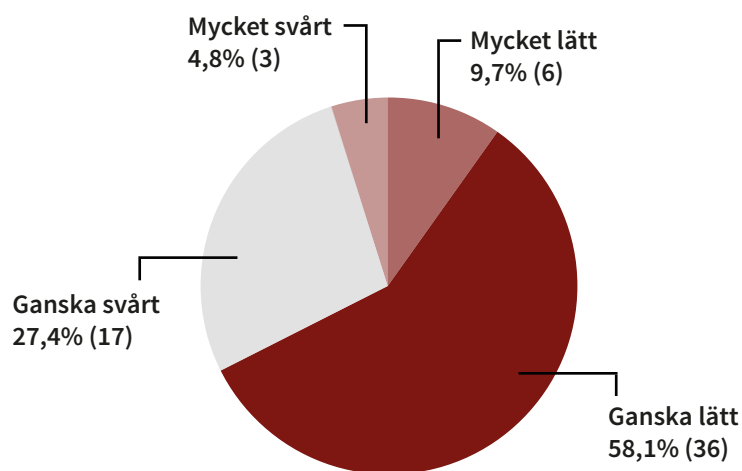
Rapporten bygger på en enkät med 14 frågor som skickades ut till 195 kvinnojourer runt om i landet. 62 kvinnojourer svarade på enkäten. Några kvinnojourer hörde av sig under tidens gång och informerade att vår enkät hade skickats till flera delar av en och samma verksamhet och några meddelade att de inte var klassade som kvinnojourer. Enkäten innehöll flera obligatoriska frågor utan möjlighet att svara "vet ej". Vissa jourer har då, i det fall de inte vetat svaret, kryssat det alternativ som varit mest tillämpligt och därefter skrivit den korrekta uppfattningen i kommentarsfältet. Detta har påverkat utfallet av enkätsvaren och därmed tillförlitligheten.

Det var väldigt många kommentarer i enkätstudien varför urvalet av kommentarer i resultatdelen nedan baserar sig på relevans och representativitet. Därmed har inte alla kommentarer redovisats.

Resultat

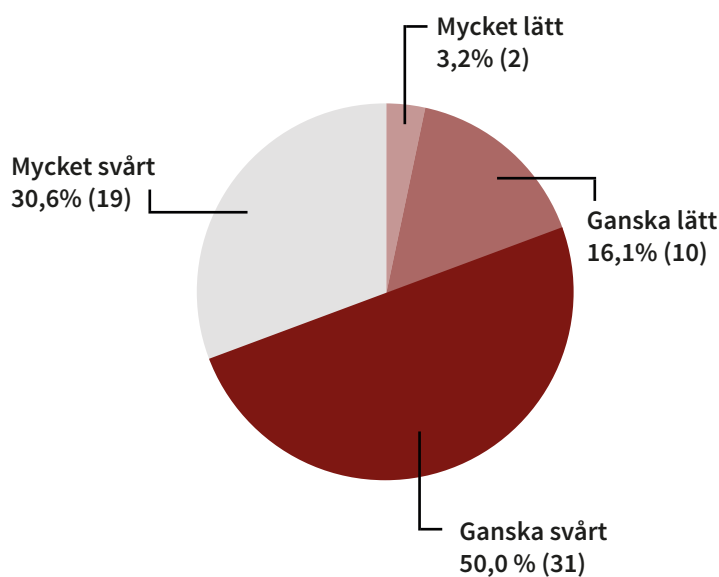
71 procent av de som svarat är anställda chefer eller verksamhetsledare. Resterande är ordförande (9,7 procent) eller har en annan roll inom verksamheten (19,4 procent) exempelvis projektledare, samordnare eller verksamhetsutvecklare. Majoriteten av de jourer som svarat (59,7 procent) har 1-5 boendeplatser. 22,6 procent har 6-10 platser, 12,9 procent har fler än tio boendeplatser och 4,8 procent av de svarande jourerna har inga boendeplatser alls.

På frågan om hur lätt det är för en våldsutsatt kvinna som har kontakt med kvinnojouren att få hjälp av Socialtjänsten när det gäller ekonomiskt bistånd, svarar en övervägande majoritet (58,1 procent) att det är ganska lätt och 9,7 procent att det är mycket lätt. Samtidigt är det nästan en tredjedel som anser att det är svårt att få ekonomiskt bistånd (figur 1). Många uttrycker att handläggningen av det ekonomiska biståndet beror på kommunen ifråga. En kvinnojour som svarat har ingen uppfattning.

Figur 1

Det visar sig i undersökningen vara mycket svårare för kvinnor utan uppehållstillstånd att få hjälp med sedvanligt ekonomiskt bistånd av Socialtjänsten. Hälften av de svarande upplever att det är ganska svårt och 30,6 procent mycket svårt. Sammanlagt tycker en knapp femtedel att det är ganska lätt eller mycket lätt (figur 2). Elva stycken av de som svarat kommenterar att de inte vet eller att de inte har någon kontakt med denna grupp.

Figur 2

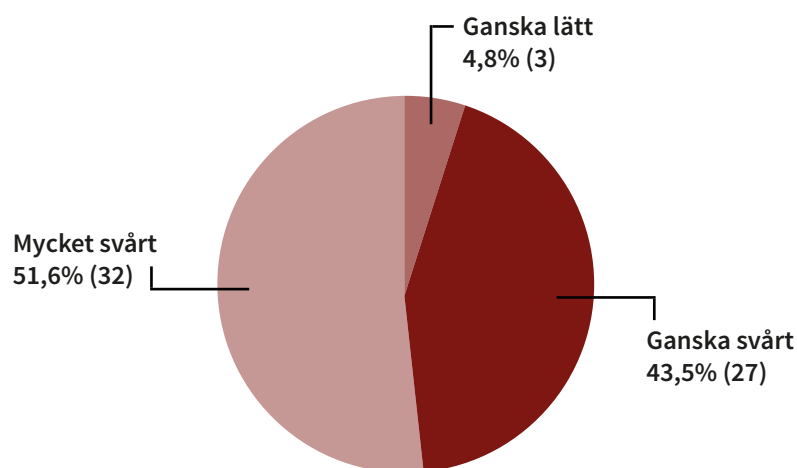
En av de svarande skriver:

Möts ganska ofta av att det är Mig.verkets ansvar. "Importfruar" har det jättesvårt då Socialtjänsten hänvisar till mannens försörjningsansvar, vilket gör det mycket svårt för dessa kvinnor att lämna våldet.

En annan uttrycker det motsatta:

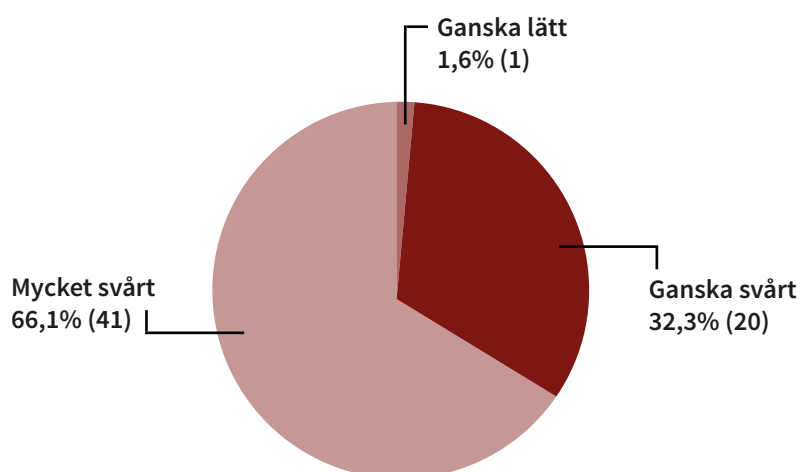
Soc försöker lösa situationen. Beror lite på vilken typ av inte uppehållstillstånd. Helt papperslös är svårare, men soc har hjälpt till tillfälligt även där.

På frågan hur lätt det är för kvinnorna, som jourerna kommer i kontakt med, att få ekonomiskt bistånd till en högre nivå (än riksnormen) svarar kvinnojourerna enligt figur 3. Hela 51,6 procent anser att det är mycket svårt och 43,5 procent ganska svårt. Endast tre stycken (4,8 procent) av de svarande anser att det är ganska lätt för kvinnorna att få ekonomiskt bistånd till en högre nivå vid våld i nära relation. Ingen av de svarande tycker att det är mycket lätt. En handfull av de svarande kommenterar att de inte vet eller har någon erfarenhet.

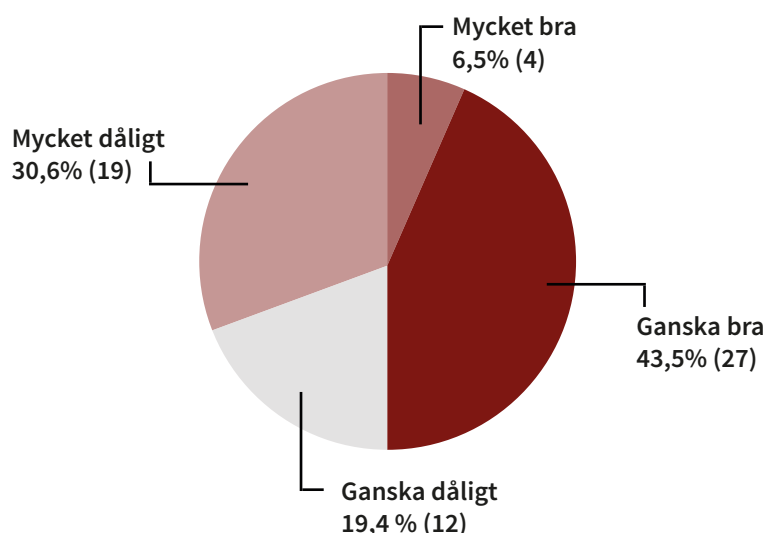
Figur 3

Det visar sig även här att kvinnor utan uppehållstillstånd upplevs ha mycket svårare att få ekonomiskt bistånd till en högre nivå av Socialtjänsten. Hela 66,1 procent anser att det är mycket svårt och 32,3 procent anser det vara ganska svårt. Endast en person tycker att det är ganska lätt. Ingen har svarat att det är mycket lätt (figur 4). Elva stycken av de som svarat vet inte eller har ingen erfarenhet av gruppen.

Figur 4

43,5 procent av de svarande upplever att samarbetet mellan bostättningskommun och vistelsekommun fungerar ganska bra avseende vem som ska ansvara för kvinnans ekonomiska insatser och 6,5 procent anser att samarbetet är mycket bra. Nästan en tredjedel anser att samarbetet fungerar mycket dåligt och ungefär en femtedel tycker att det fungerar ganska dåligt (figur 5). Fem stycken av de som svarat vet inte eller har ingen erfarenhet av situationen.

Figur 5

Några kommenterar följande avseende bostättnings- och vistelsekommunens ansvar:

Det blir ofta krångligt och en oro för kvinnan, då både bostättningskommunen och vistelsekommunen är hårda på vem som ska bekosta vad och detta gäller även när det gäller olika insatser för kvinnor och barn. Bostadskommunen kanske har föreslagit insats eller åtgärd som inte kan erbjudas i vistelsekommunen. Bostadsfrågan blir alltid ett problem för kvinnan och hennes barn.

Kvinnan bollas fram och tillbaka mellan de olika kommunerna. De olika kommunerna hänvisar till den andra kommunen och inget händer om inte vi från kvinnojouren trycker på.

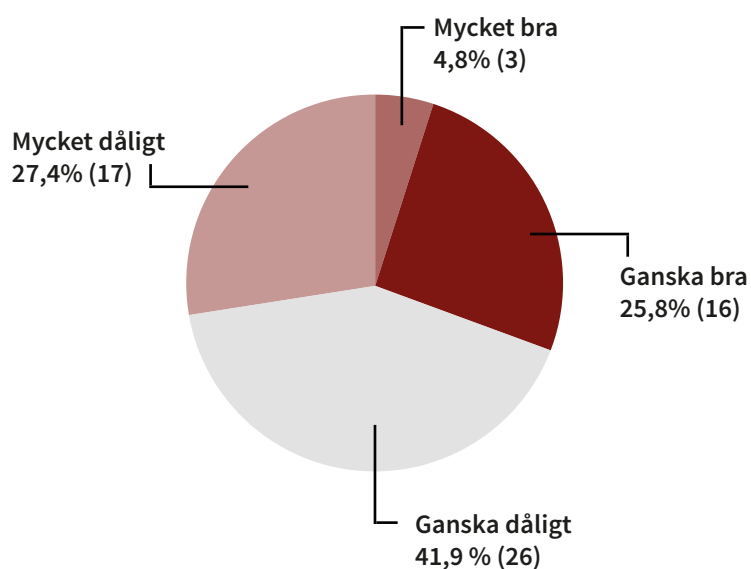
I vårt boende är det alltid bostättningskommunen som har ansvaret. Vi skriver avtal med varje kommun. Flyttar hon permanent hit är det en annan sak.

Svårt att komma till gemensam lösning utan bollen kastas konstant mellan dessa två och klienten hamnar i kläm och utsätts för risker såsom att bli vräkt för att kommunerna inte har bra samarbete och kommunikation.

På frågan om hur samarbetet fungerar mellan Migrationsverket och vistelsekommunen gällande kvinnans ekonomiska insatser svarar en klar majoritet att det fungerar ganska dåligt (41,9 procent) eller mycket dåligt (27,4 procent). En dryg fjärdedel anser att samarbetet fungerar ganska bra och endast 4,8 procent tycker att det fungerar mycket bra (figur 6). 13 stycken av de svarande vet inte eller har ingen erfarenhet av situationen.

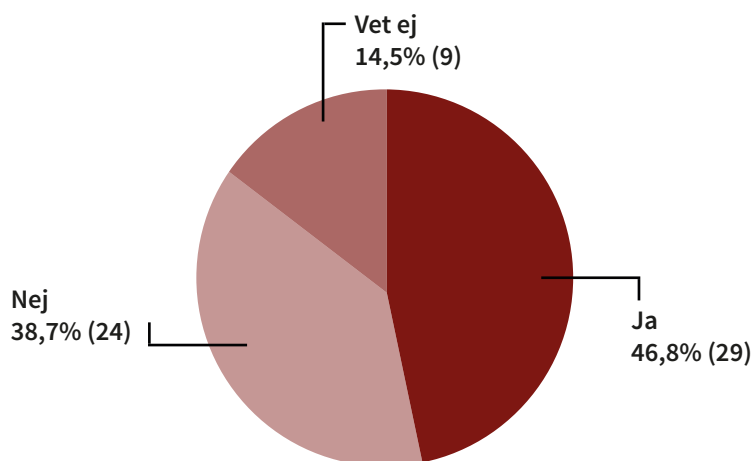
Någon skriver:

Upplever att det kan bli glapp i detta, ibland oklart om kvinnan har rätt till etableringsersättning eller ska söka försörjningsstöd.

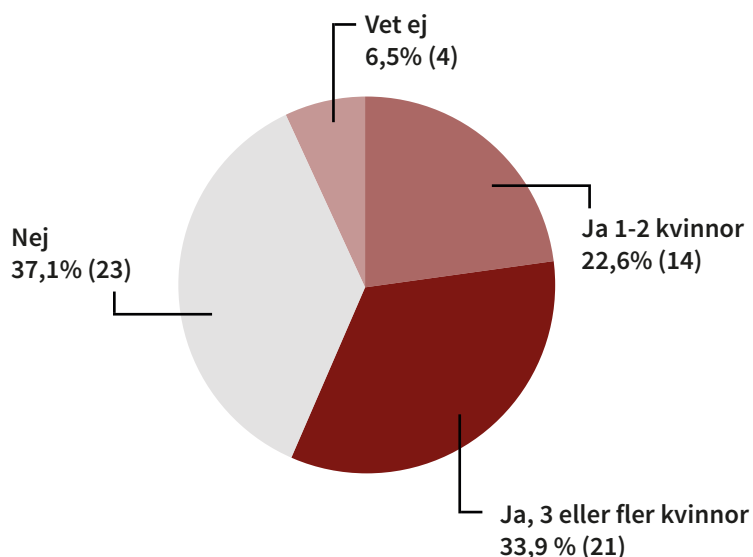
Figur 6

Huruvida de svarande anser sig ha tillräcklig kunskap om den lagstiftning och de föreskrifter som avser ekonomiskt bistånd till en högre nivå för våldsutsatta kvinnor, svarar nästan hälften (46,8 procent) att de anser sig ha tillräcklig kunskap om regelverket. 38,7 procent av de svarande anser inte att de har tillräcklig kunskap och resten vet inte. (figur 7).

Figur 7

Mer än hälften (56,5 procent) svarar att de, någon gång under de senaste två åren, har hjälpt kvinnor att använda sig av lagstiftningen (figur 8).

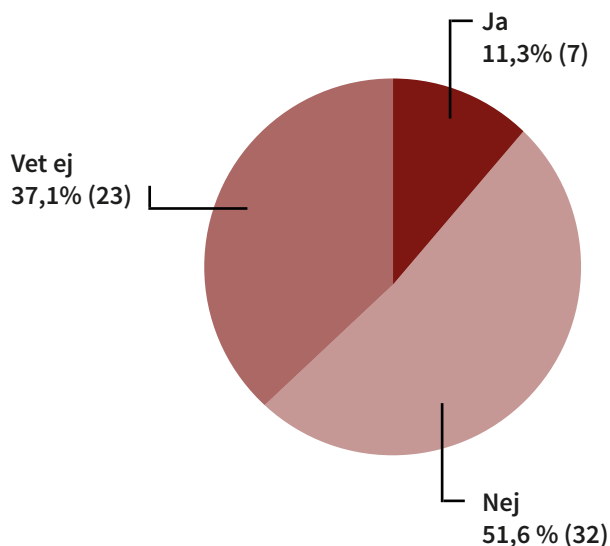

Figur 8

En av de svarande skriver:

Ja, många ur vår målgrupp känner alltför ofta inte till sina rättigheter eller möjligheter.

Över hälften (51,6 procent) av de som svarat beskriver att de inte anser att Socialtjänsten har tillräcklig kunskap om lagstiftningen och föreskrifterna som avser ekonomiskt bistånd till en högre nivå för våldsutsatta kvinnor. Endast en liten del (11,3 procent) tycker att Socialtjänsten har tillräcklig kunskap och mer än en tredjedel (37,1 procent) svarar att de inte vet (figur 9).

Figur 9

Flera av de svarande ovan kommenterar att kunskapen om lagen skiljer sig mellan olika kommuner och socialsekreterare:

Tror inte det, jag har märkt genom de kontaktpersoner vi utbildat, att det är olika med hur kompetensen är hos olika socialsekreterare.

Många missar att det finns undantagsregler för personer som är utsatta för våld och flyr detta.

Svårt att säga då det varierar så från kommun till kommun.

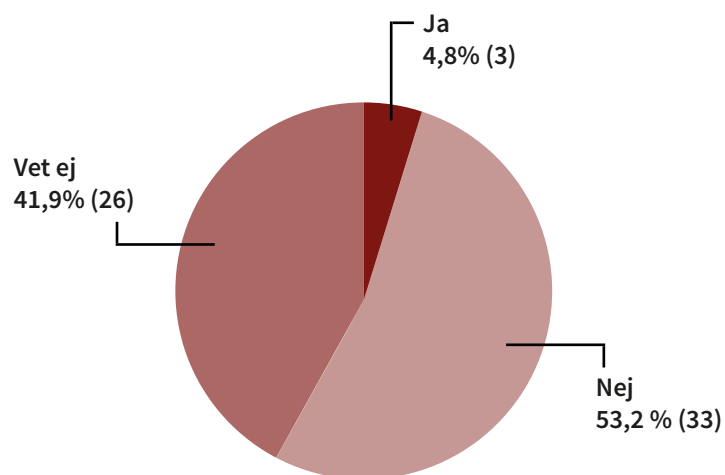
Det är ofta stor omsättning på socialsekreterare och även många helt nyexaminerade socionomer som arbetar med våld i nära relationer, med barn och unga och i ärende som rör vårdnadstvister mm. Ofta så får kvinnorna olika handläggare vilket är en säkerhetsrisk i ärendet enligt mitt tyckande. Vissa socialtjänster har kvinnofridsteam vilket jag tycker alla socialtjänster skulle ha.

Jag får ofta påminna om kvinnofrid och rätten till högre ekonomiskt bistånd än riksnormen till handläggare.

Generellt nej men i vår kommun har vi en särskild grupp som enkom arbetar med personer utsatta för våld i nära relation och där har det fungerat bättre.

Delvis varierande mellan olika kommuner och enskilda socialsekreterare.

Över hälften (53,2 procent) av de svarande anser att Socialtjänsten inte tillämpar den aktuella lagstiftningen eller föreskrifterna som avser ekonomiskt bistånd till en högre nivå för våldsutsatta kvinnor. Endast tre stycken (4,8 procent) anser att Socialtjänsten tillämpar det regelverk som finns. Övriga (41,9 procent) svarar att de inte vet (figur 10).

Figur 10

Några svarande ovan kommenterar:

Man tar sällan/aldrig hänsyn till våra kvinnor inom vår målgrupp.

Oftast, men inte alltid. Olika i olika kommuner.

Svårt säga då det varierar så från kommun till kommun

Stora skillnader i olika kommuner men generellt dåligt som vi har upplevt det.

I slutet av enkäten bad vi kvinnojourerna att med egna ord beskriva situationen för kvinnor och barn som behöver samhällets stöd att få ekonomiskt bistånd till en högre nivå, på grund av att de utsätts för hot och våld i nära relation.

Några av kommentarerna redovisas nedan:

Det är ganska svårt i vissa fall.. Men i vår kommun har det varit bra samarbete och kvinnor ha fått extra hjälp med ex resa till familj mm, busskort.

Mycket svårt, kvinnorna får kämpa mycket för att få något extra.

Jag upplever det som att de flesta kvinnor blir behandlade precis som andra hjälpsökande och att det sällan tas med i beräkningen att de är våldsutsatta och allt det innebär.

Ett flertal kvinnor med barn skulle självklart behöva få mer hjälp med olika möjligheter så de kan gå vidare i livet.

Min bild är att det är kämpigt och att det verkar som stödet har försämrats på många plan. Idag har många kvinnor delad vårdnad av barnen med mannen som utsätter dem för hot och våld. Oftas är det ekonomisk press på dessa kvinnor. Det finns massor kvar att göra och kämpa för.

Mycket bristande på kunskap och vilja. Personerna bemöts som en börda i mötet med ekonomiskt bistånd.

Beroende på socialtjänst men upplever att det i allmänhet är svårt för kvinnan att få rätt hjälp.

Som väldigt skiftande beroende på var i landet hon är folkbokförd. Vissa kommuner tar dåligt ansvar för kvinnor och barn som är utsatta för mäns våld.

De har ett större behov av extra ekonomiskt bistånd eftersom de pga sin våldsutsatthet behöver göra många kostsamma inköp då de behövt lämna nästan allt i sitt gamla boende. De sitter också ofta med abonnemang och liknande som de är tvungna att betala under uppsägningstiden. Ekonomiskt våld är något som de allra flesta blivit utsatta för som leder till betalningsskulder etc.

I de sammanhang då detta har varit aktuellt så har det fungerat bra i vissa fall och dåligt i andra. En del kommuner är extremt besvärliga och kräver in uppgifter som kvinnan har svårt att få tag på från hemmet. Vi har haft en föredömlig stadsdelsförvaltning som direkt bara utbetalade normbeloppet för en månad med motiveringen att det ska vara enkelt i det akuta läget att ha pengar till mat och uppehälle.

Det är inte alltid självklart att Socialtjänstens personal känner till möjligheten att ge högre bistånd pga att kvinnan är utsatt för våld i nära relation. Kvinnorna själva har sällan kunskap eller möjlighet att ens påtala detta. Mycket beror slumpen.

Att lämna våldsutövaren och flytta till skyddat boende innebär ofta att kvinnan får extra kostnader samt skulder. Merkostnader för kläder, leksaker etc som kvinnan inte kunnat ta med sig. Skulder som hon fått pga att mannen tvingat henne att skriva på lån. Den ohälsa som kvinnan fått på grund av våldet leder också ofta till att hon inte kan studera eller jobba på ett tag. Det ekonomiska biståndet är otroligt viktigt för kvinnans uppbrottsprocess, annars blir bristen på pengar ytterligare en stress och kvarhållande faktor som ökar risken för att kvinnan tvingas återvända till våldsutövaren.

Alldeles för ofta innebär ansökan om ekonomiskt bistånd att den våldsutsatta utsätts för ytterligare ett övergrepp, blir inte trodd, kritiseras och nödprövning avslås.

Dessa familjer har många gånger förlorat precis allt, utom kläderna de har på sig, när de i ett akut skede flytt till kvinnojour. De måste alltså börja om, och detta kostar pengar. I nuläget räcker sällan det ekonomiska bistånd som kvinnorna får, och barnen riskerar uppleva utanförskap i skolan då mamma sällan har råd att köpa nya kläder åt dem. Dessa familjer har levt i en miljö med våld, vilket många gånger innebär en stor stress för barnen och mamma. Mamma har inte fått jobba till följd av pappas våld mot henne, och många gånger har han också tagit lån i hennes namn så att hon har skulder. När de sedan kommer till kvinnojour är tanken att de ska få leva i en lugn och trygg miljö. Tyvärr upplever mammorna dock många gånger en ekonomisk stress, och skuld gentemot barnen, då hon har svårt att få vardagen att gå ihop ekonomiskt. Detta försvårar såklart hennes bearbetning av våldet, då andra akuta frågor (ekonomiska frågor) många gånger är det som upplevs som mest jobbigt i stunden.

Då Socialtjänsten oftast är de som placerar hos oss och ger oss uppdraget att på bästa sätt hjälpa kvinnan så känns det ofta som att vi inte drar åt samma håll med samma mål. Jag har ofta vhamnat i konflikt med soc. då jag blir tokig på hur dåligt det fungerar och att de inte följer sociallagstiftningen. Har ibland fått hjälp av en advokat som vid ett tillfälle ringde upp och läste ur sociallagstiftningen för de socialtjänstemän som jobbade utan att känna till vad lagen säger om rättshjälp!

Det fungerar men det är ett krångligt system där kvinnorna måste bevisa med olika dokument vilka tillgångar de har. Än svårare är det för utlandsfödda som inte har kunskap eller språkfärdigheter att ta sig in i systemet. Om de inte får den hjälpen så fungerar det inte.

Dessa är dubbelt utsatta då dem ska hantera sin fruktansvärda situation med ett trauma i bagaget och slåss med näbbar och klor för att rymmas inom ramen att kunna få hjälp av Socialtjänsten och andra myndigheter.

Ytterst svårt att få extra ekonomiskt bistånd på grund av att de utsatts för hot och våld i nära relation. Finns dock en variation mellan kommuner och vissa är bättre än andra på att tillämpa extra ekonomiskt bistånd.

Kvinnorna behöver ofta trycka på Socialtjänsten för att få extra ekonomiskt bistånd. Det händer att de ifrågasätts eller inte får tillräckligt med stöd.

Diskussion

Resultatet av enkäten visar att majoriteten av kvinnojourerna anser att kvinnor som har varit utsatta för våld i nära relation har svårt att få ekonomiskt bistånd till en högre nivå från Socialtjänsten. I många fall upplevs det till och med svårt att få sedvanligt ekonomiskt bistånd. Resultatet visar att det upplevs vara mycket svårare för kvinnor utan uppehållstillstånd att få både sedvanligt ekonomiskt bistånd och ekonomiskt bistånd till en högre nivå från kommunen. En övervägande majoritet av kvinnojourerna anser att Socialtjänsten varken har tillräcklig kunskap om våldsutsatta kvinnors ekonomiska rättigheter enligt lagstiftningen eller arbetar i enlighet med de riktlinjer som finns. Kvinnojourerna anser även i hög grad att de själva saknar tillräcklig kunskap om rådande regler kring rätten till ekonomiskt bistånd till en högre nivå. Precis som Ulmestig (2018) beskriver, upplever många av kvinnojourerna att kvinnorna ofta inte blir trodda på och att de får kämpa mycket för att få den hjälp som de behöver. Att det är en stor variation bland kommunerna blir, i likhet med det Ulmestig (2018) skriver, påtagligt i resultatet, där vissa kommuner verkar vara mer benägna än andra att hjälpa kvinnorna ekonomiskt. Denna stora variation upplevs även finnas hos handläggarna som ansvarar för kvinnans ärende på Socialtjänsten.

Det blir tydligt i studien att mycket arbete återstår när det gäller den ekonomiska hjälpen till våldsutsatta kvinnor. En del i det arbetet kan göras genom informationsspridning, genom att kommunerna har speciella kvinnofridsteam eller att det inom kommunerna utses tjänstemän med spetskompetens som arbetar med kvinnor utsatta för våld i nära relation. Detta är även något som Svensson (2018) berör och som delar av resultatet visar. På så vis kan kvinnans unika och individuella behov tillgodoses på ett bättre sätt. Det är av största vikt att det finns ett fungerande välfärdssystem som kan hjälpa kvinnorna i uppbrottsprocessen genom att utöver psykologiskt och känslomässigt stöd även kunna erbjuda en ekonomisk trygghet. Detta är en förutsättning för att kvinnorna ska kunna bli självförsörjande och självständiga individer, oavsett i vilken kommun de bor eller till vilken kommun de flyttar efter uppbrottet som för dem bort från våldet.

Slutord

.....

Enkätundersökningen visar att det är synnerligen svårt för kvinnor utsatta för våld i nära relation att få ekonomiskt bistånd till en högre nivå och därigenom få möjlighet att bryta sig loss ifrån och lämna förövaren för att skapa förutsättningar till ett självständigt liv i trygghet, för sig och sina barn. Det finns idag tillräcklig bra lagar, föreskrifter och handböcker som beskriver Socialtjänstens ansvar. Lagstiftningen och regelverket används dock i mycket liten utsträckning. Tolkningsutrymmet i lagen är stort och variationerna kommunerna emellan är stora. De som uppbär försörjningsstöd ska bli bemötta som unika individer och med respekt. Att lämna sin förövare för med sig en mängd olika, särskilda ekonomiska behov.

Enkätundersökningen som vi redovisat i denna rapport har resulterat i en broschyr med information om ekonomiskt bistånd för den som är utsatt för våld i nära relation. Vår förhoppning är att vår studie och broschyren skall resultera i ett ökat engagemang i denna fråga och leda till att det kommer att bli lättare för kvinnor utsatta för våld i nära relation att få ekonomiskt bistånd till en högre nivå.

Referenser

.....

Ekstrand, Josefine, Sommén, Sanna och Ulmestig, Rickard. 2018. Den politiska tystnaden. I Rickard Ulmestig och Marie Eriksson (red.). *Att handlägga försörjningsstöd vid våld i nära relationer*. Lund: Studentlitteratur, 63-86.

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK). 2019. *NCK:s ämnesguider*.
<http://nck.uu.se/kunskapsbanken/amnesguider/> (2018).

SFS 2001:453 Socialtjänstlag.

Socialstyrelsen. 2019. *Försörjningsstöd*.
<https://www.socialstyrelsen.se/hittarattmyndighet/ekonomisktbistand/forsorjningsstod> (2018).

SOSFS 2014:4. *Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer*.

SOSFS 2013:1. *Socialstyrelsens allmänna råd om ekonomiskt bistånd*.

SOU 2015:55. *Nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck - Slutbetänkande av Utredningen som ska föreslå en nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor*.

Svensson, Kerstin. 2018. Handlingsutrymme och emotioner i handläggning av försörjningsstöd. I Rickard Ulmestig och Marie Eriksson (red.). *Att handlägga försörjningsstöd vid våld i nära relationer*. Lund: Studentlitteratur, 87-110.

Ulmestig, Rickard. 2018. Slutdiskussion. I Rickard Ulmestig och Marie Eriksson (red.). *Att handlägga försörjningsstöd vid våld i nära relationer*. Lund: Studentlitteratur, 141-154.

Ulmestig, Rickard och Eriksson, Marie. 2018. Inledning. I Rickard Ulmestig och Marie Eriksson (red.). *Att handlägga försörjningsstöd vid våld i nära relationer*. Lund: Studentlitteratur, 11-28.

UNIZON. 2019. *Våld i nära relationer*.
<http://unizon.se/mans-vald-mot-kvinnor/vald-i-nara-relationer> (2018).

Vill du veta mer?

Tveka inte att kontakta oss!

Vi välkomnar både enskilda och myndigheter att kontakta ALVA kvinnojour för mer information eller råd och stöd:

Tel: 0303-33 22 40

Tel: 0705-08 44 31

info@alvakvinnojour.se

www.alvakvinnojour.se

Projektet har fått stöd av Jämställdhetsmyndigheten